

Čís. 14083.

Přejímací nemocenské pojišťovně jest ponecháno na vůli, jaké služební postavení chce svěřiti převzatému zaměstnanci. Vstupem do služeb okresní nemocenské pojišťovny podrobil se zaměstnanec všem ustanovením služebního řádu tehdy u ní platného. Služební poměr úředníků okresních nemocenských pojišťoven jest poměrem soukromoprávním. Soudu přísluší právo přezkoumávati po stránce věcné disciplinární nález vydaný proti úředníku okresní nemocenské pojišťovny disciplinární komisí.

(Rozh. ze dne 10. ledna 1935, Rv II 510/32.)

Žalobce byl úředníkem (účetním) M. nemocenské pojišťovny a byl dekretem ze dne 6. prosince 1928 přijat ke dni 1. ledna 1929 do služeb okresní nemocenské pojišťovny v B. Ještě dříve, než došlo k sloučení obou ústavů, usneslo se představenstvo prvního ústavu ve schůzi ze dne 4. října 1928, že zrušuje funkci zástupce vrchního ředitele a tajemníka žalobcem vykonávanou. Tím odpadl žalobci funkční přídavek měsíčně 303 Kč a novoroční 388 Kč, proti čemuž se žalobce ohradil. Po převzetí do služeb okresní nemocenskou pojišťovnou v B. bylo proti němu zavedeno kárné řízení pro neuposlechnutí příkazů nadřízených orgánů. Kárným nálezem, jemuž po dobu kárného řízení předcházela suspense z úřadu, byl žalobce uznán vinným kárným činem a vyloučen z postupu na 3 léta. Žalobou domáhá se žalobce výplaty funkčního příplatku, jenž mu náležel jako účetnímu M. nemocenské pojišťovny v B. za listopad a prosinec 1928 v částce 606 Kč, nedoplatku novoročního za rok 1928 v částce 50 Kč, funkčního přídavku za dobu od 1. ledna 1929 do 31. března 1930 ve výši 4.530 Kč, nedoplatku novoročního za tuto dobu ve výši 388 Kč a příplatku na 6nedělní dovolenou 4.340 Kč, jakož i 85 Kč měsíčně počínajíc dnem 1. července 1929 jako částky, jež mu postupem, jehož byl neoprávněně disciplinárním nálezem zbaven, přísluší, a zadrželé částky služného z důvodu suspense za leden 1930 ve výši 932 Kč 50 h. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, n e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Dovolatel se snaží dovoditi, že služební pragmatika pro zřízence žalované nemocenské pojišťovny se nevztahuje na jeho služební poměr a nebyla pro něj závazná, protože prý zvěděl o její jsoucnosti teprve koncem roku 1929 a protože nebylo o ní zmínky v přejímacím dekretu. Pro žalobcův služební poměr platila kolektivní smlouva. Z ustanovení čl. XXVI této kolektivní smlouvy nelze sice vyvozovati, že poukaz na nutnost vypracování jednotného služebního řádu předpokládá již jsoucnost služebních řádů, avšak přihlédnutí jest k téže kolektivní smlouvě, v níž se praví, že ustanovení služebních řádů jednotlivých ústavů pozbývají platnosti, pokud jsou nepříznivější, nežli tato dohoda. Z toho plyne závěrem z opaku, že služební řády jednotlivých ústavů zůstávají i vedle kolektivní smlouvy dále v platnosti, pokud ovšem nejsou ne-

příznivější, než ustanovení kolektivní smlouvy. Ustanovení § 67 a) odst. 1 f) a § 82 a) pojatá do zákona o sociálním pojištění teprve novelou ze dne 8. listopadu 1928 čís. 184 sb. z. a n. (§§ 41 a 53), jež nabyla účinnosti dne 1. ledna 1929, se týkají budoucího vydání vzorného služebního řádu, obsahujícího i předpisy disciplinární, avšak v souzeném případě nebyl takový vzorný služební řád vydán a dokud se tak nestalo, platí pro nemocenskou pojišťovnu a pro její zaměstnance dosavadní služební řád. Žalovaná měla již dříve služební řád pro své zaměstnance a v době, o kterou tu jde, byl tento řád v platnosti. Žalobce mohl již z kolektivní smlouvy seznati, že dosavadní služební řády jsou zachovány v platnosti, a bylo na něm, aby se obeznámil i se služebním a disciplinárním řádem platným pro zaměstnance žalované nemocenské pojišťovny, když chtěl býti převzat do jejích služeb. Tvrdí-li, že tak neučinil, byla by to nedbalost s jeho strany a nemůže ve svůj prospěch nic vyvozovati ani z toho, že se v přejímacím dekretu ze dne 6. prosince 1928 nemluví výslovně o služebním řádě pro něj závazném. V služební pragmatice pro zřízence žalované nemocenské pojišťovny jest ustanoveno, že každý nově nastoupivší zřízenec se podrobuje přijmutím služby této pragmatice, a že ji má na důkaz svého srozumění podepsati. Podpis služební pragmatiky není podmínkou podrobení se jejím ustanovením, nýbrž jen důkazním prostředkem o projevu srozumění. Přejímací nemocenská pojišťovna není podle § 72 odst. 5 a § 73 odst. 4 zák. o soc. poj. v doslovu novely čís. 184/1928 sb. z. a n. povinna přiznati převzatému zaměstnanci služební postavení, které měl ve zrušené nemocenské pojišťovně, takže jest jí ponecháno na vůli, jaké služební postavení mu chce svěřiti (viz rozhod. čís. 7581, 10.549 a 11.764 sb. n. s.). Podle toho šlo v souzeném případě o nový služební poměr mezi žalovanou jako přejímací nemocenskou pojišťovnou a žalobcem jako převzatým zaměstnancem, takže se žalobce nemůže pro sebe dovolávati ustanovení služební pragmatiky, jež se týká jen zřízenců v úřadě se již nacházejících. Žalobce se již vstupem do služeb žalované pojišťovny podrobil všem ustanovením služebního řádu u ní tehdy platného (viz též rozhod. čís. 6236 sb. n. s.), a to tím spíše, když vykonal a podepsal služební slib, v němž mimo jiné přislíbil, že bude vykonávati své úřední povinnosti podle předpisů Okresní nemocenské pojišťovny v B. Tyto povinnosti byly stanoveny právě ve služební pragmatice a žalobce měl si jejich znalost osvojiti. Zda a jaký služební řád platil u bývalé M. nemocenské pojišťovny, nebylo třeba zkoumati, protože v tomto sporu jde jen o to, jaký služební řád platil pro žalobcův služební poměr, když vstoupil do služeb u žalované jako její nový zaměstnanec. Pro posouzení důvodnosti žalobních nároků jest dále důležitým obsah přejímacího dekretu. Dovolatel z tohoto dekretu dovozuje, že byl do služeb žalované převzat s nároky, které mu příslušely jako účetnímu úředníku M. nemocenské pojišťovny, a že mezi tyto nároky patří částky shora uvedené. Avšak dovolatelovo tvrzení, že jej žalovaná převzala dekretem ze dne 6. prosince 1928 do svých služeb jako účetního úředníka, nemá v obsahu tohoto dekretu opory. V adrese je sice žalobce uveden s titulem »účetní úředník M. nemocenské pojišťovny«, ale v textu dekretu se praví, že jej žalovaná přejímá do svých služeb dnem 1. ledna 1929 se všemi nároky, jak tyto získal a pobíral za své činnosti jako definitivní úředník M. ne-

mocenské pojišťovny, a k tomu bylo zároveň výslovně dodáno, že se žalobce v Okresní nemocenské pojišťovně v B. přiděluje ke službě u pokladen, tedy nikoliv jako úředník účetní. Žalovaná nemocenská pojišťovna by ostatně nebyla sama ani oprávněna převzít žalobce do svých služeb jako účetního, protože podle § 69 odst. 1 zák. o soc. poj. v doslovu § 43 novely ze dne 8. listopadu 1928 čís. 184 sb. z. a n. jest oprávnění ustanovit u jednotlivých nemocenských pojišťoven úředníka vedoucího, jeho náměstka a účetního, vyhrazeno Ústřední sociální pojišťovně a jmenování těchto úředníků vyžaduje mimo to schválení ministerstva sociální péče. Dovolatel kromě toho přehlíží, že v dekretu ze dne 6. prosince 1928 byly nároky, se kterými byl převzat, vypočteny jednotlivě. Přijal-li žalobce tento přejímací dekret a vstoupil-li podle něho od 1. ledna 1929 do služebního poměru k žalované, nepřísluší mu právní nárok na jiné a vyšší služební požitky, i když je snad měl u své bývalé zaměstnavatelky, pokud žalovaná jejich placení na sebe nepřevzala. Nárok na šestinedělní dovolenou mu nepříslušel již proto, že v dekretu byla výslovně stanovena dovolená jen měsíční. Novoroční přísluší podle čl. VII. kolektivní smlouvy jen ve výši skutečných jednoměsíčních požitků a nárok na funkční přídavky nepřísluší úředníku, jenž nekoná v nemocenské pojišťovně funkci vedoucího (viz rozhod. čís. 7581 sb. n. s.). Žalobce v době, o kterou jde, takovou funkci nekonal a nedostával funkční přídavek ani u své dřívější zaměstnavatelky v poslední době před vstupem do služeb u žalované, neboť bylo nižšími soudy zjištěno, že M. nemocenská pojišťovna již r. 1928 zrušila funkce zástupce ředitele a tajemníka a oznámila žalobci, že tím odpadá z jeho služebních požitků funkční přídavek. Nechtěl-li se žalobce spokojiti s tím, co mu bylo se strany žalované v přejímacím dekretu nabídnuto, pak mohl z toho také vyvoditi důsledky a neměl nové služební místo přijímati a nastupovati. Vystoupil-li však žalobce až po svém vstupu do služeb u žalované dodatečně s novými požadavky, na které mu podle přejímacího dekretu nárok nepříslušel, nebyla žalovaná povinna, by těmto jeho dodatečným požadavkům vyhověla. Není proto ani třeba uvažovati o tom, co žalobce mínil vyjádřiti svým dopisem a zda se v něm nevzdal svých nároků plynoucích ze smlouvy s dřívější zaměstnavatelkou M. nemocenskou pojišťovnou, zejména nároku na funkční přídavek, neboť takové jednostranné vyjádření po přijetí služby u žalované za podmínek přejímacího dekretu nemá rozhodujícího významu pro spor. Bylo již vyloženo, že se žalobce vstupem do služeb žalované nemocenské pojišťovny podrobil všem ustanovením služebního řádu u ní tehdy platného. Součástí tohoto služebního řádu jsou též předpisy o řízení disciplinárním. Není proto správnou dovolatelova námitka, že disciplinární komise, sestavená podle § 55 služební pragmatiky, nebyla oprávněna rozhodovati o jeho disciplinárním provinění. Zbývá ještě řešiti otázku, zda je soud oprávněn, aby přezkoumával disciplinární nález proti žalobci vydaný. Okresní nemocenské pojišťovny jsou podle § 23 odst. 2 zák. o soc. poj. právními osobami, nejsou však veřejnými úřady správními ve vlastním smyslu slova, nýbrž jsou to zájmové svazky pojištěnců a jejich zaměstnavatelů, hospodařící s fondy sociálního pojištění, a obstarávají pod státní záštitou a kontrolou úkoly, jež spadají v obor veřejné správy. Úředníci nemocenských pojišťoven mají sice podle § 68 odst. 2 zák. o soc. poj. ve své úřední čin-

nosti povinnosti úředníků veřejných, stanovené v zákoně trestním a používají také ochrany jako úředníci veřejní, avšak jejich služební poměr k zaměstnavateli jest rázu soukromoprávního (viz rozh. čís. 10.549 sb. n. s. a »Výklad« od Dr. Gallasa a Dr. Janošíka, 1929 str. 144). Že tomu tak jest, vyplývá i z ustanovení § 2 čís. 2 zák. o obchod. pom. čís. 20/1910 ř. z. (Stejně jest tomu i podle § 1 odst. 1 písm. d) čís. 2 nového zákona o soukromých zaměstnancích ze dne 11. července 1934 čís. 154 sb. z. a n.) Podle toho jest žalobce považovati za soukromého zaměstnance žalované nemocenské pojišťovny ve vlastnosti obchodního pomocníka a přísluší proto soudu, by přezkoumal disciplinární nález vydaný proti němu disciplinární komisí, nikoli správním úřadem, i po stránce věcné (viz rozhod. čís. 3123, 6948 sb. n. s.). Hledíc k předpisům služební pragmatiky a skutkovým zjištěním nelze ani po přezkumu disciplinárního nálezu po stránce věcné dospěti k závěru pro žalobce příznivému.

Čís. 14084.

Na základě exekučního titulu proti veřejné obchodní společnosti lze podle § 11 odst. 2 ex. ř. povolití exekuci přímo na jmění společníka, který před podáním exekučního návrhu ze společnosti již vystoupil, jen tehdy, byl-li povinný v době vydání exekučního titulu ještě jejím společníkem.

Žaloba podle § 36 ex. ř. není vyloučena zameškáním rekursu.

(Rozh. ze dne 10. ledna 1935, Rv II 698/34.)

Žalobou, o niž tu jde, domáhá se žalobce A. Sch. by uznáno bylo právem, že exekuce, kterou vede žalovaná firma H. R. proti veřejné obchodní společnosti firmě »T. v B.«, je proti němu nepřípustná, poněvadž ani v době podání žaloby žalovanou vymáhající věřitelkou proti firmě T. T. ani v době povolení exekuce proti ní na základě rozsudku k této žalobě vyneseného nebyl již veřejným společníkem exekvované firmy. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů :

Nejvyšší soud v rozhodnutích čís. 7152 a 7367 sb. n. s. vyslovil, že na základě exekučního titulu proti veřejné obchodní společnosti lze vésti exekuci proti společníku, který již ze společnosti vystoupil, jestliže exekuční titul byl vydán v době, kdy společník ten ještě k veřejné obchodní společnosti přináležel. Z téže zásady vychází i rozhodnutí čís. 12047 sb. n. s. Dovolací soud neshledává důvodů, aby se od tohoto stanoviska uchýlil. V § 9 ex. ř. jest vyslovena základní zásada, že exekuci lze vésti jen proti tomu, kdo jest v exekučním titulu jako dlužník jmenován, nebo na něhož přešel podle veřejných nebo veřejně ověřených listin závazek v exekučním titulu určený. S touto stěžejní zásadou není v rozporu ustanovení § 11 odst. 1 ex. ř., neboť veřejná obchodní společnost není právnickou osobou, mající samostatné jmění, nýbrž je to jen sdružení jednotlivých určitých osob k společnému provozování obchodu pod společnou